

GAZETA TRANSILVANIEI.

„Gazeta” are de 2 ori; Joi si Dumineca, F6ia, candu concedu ajutoriale. — Pretiulu: pe 1 anu 10 fl., pe 1/4 3 fl. v. a. Tiera esterne 12 fl. v. a., pe unu anu seu 2 1/2 galbini mon. sunatoria.

Anulu XL.

Se prenumera la postele c. si r., si pe la DD. corespondenti. — Pertru serie 6 cruceri v. a. Tacs'a timbrala à 30 cr. val. austr. de fia-care publicare,

Nr. 21.

Brasiovu 29/17 Martiu

1877.

Brasiovu, 28 Marte.

△ Diariile maghiare, candu nu au de lucru cu nemtii austriaci, candu li se mai curma pre cate unu momentu certele pentru impartirea domniei asupr'a popóreloru, ce 'si le-au subjugatu politicesce, atunci 'si mai aducu aminte si de romani. Ai crede, ca ocupandu-se cate-odata si de noi, o facu acést'a, cá se recomende celoru dela potere si se ajute a se invalidá in statulu ungurescu dreptulu si dreptatea facia de romani. Cine o crede acést'a, amaru se insiela. Divariile maghiare candu 'si iau osteneá de a se ocupá de noi, o facu acést'a numai cu scopu de a ne incarcá cu batjocuri; o facu, spre a descoperi nu sciu ce agitatiuni intre romani, nesuintie revolutionarie, cochetarie cu staturi straine si scie Dumnedieu cate si mai cate comploturi ascunse si conjuratiuni pernitiose statului si pazei publice. Vedi bine tóte aceste le facu cu scopu invederatu de a rectificá asupririle cate se facu romaniloru si spre a aflá ocaziune, de a recomandá in contra nóstra mesuri si mai aspre, cá cele aplicate pana acumu prin man'a libera, data celoru dela potere asupr'a Transilvaniei si a locuitoriloru ei.

Diariile din Pest'a, ungare si jidovesci, cu insinuarile loru asupra romaniloru mersera atatu de departe, catu se vedura diariile transilvane, altcumu neamice romaniloru, a le infruntá, ca ar merge prea departe in zelulu loru de ultra-maghiarismu, ca-ci in Transilvani'a pacea publica prin romani nu este de locu conturbata.

Dica diariile unguresci din Pest'a ce le place, faptul este, ca romanii sunt cei mai pacinici cetatiani in statu; ei 'si implinescu detorintiele loru catra tronu si patria cu tóta scumpetatea, contribuiescu cu banulu si cu sangele pentru sustinerea acelor'a si-si vendu ultim'a vita si ultim'a scula din casa, spre a poté suportá grelele impositate de statu, si totusi se afla ómeni, cari se încerca de a inferá pe romani cá conturbatori ai pazei publice si scie Dumnedieu ce felu de ómeni periculosi ai ordinii de statu.

Er romanii sunt linisciti si tacu.

Ei bine! dicu inimicii romaniloru, poporulu tace, dera acolo sunt agitatorii dacoromanisti, descoperiti chiaru prin cercularie episcopesci; aceia irrita poporulu asupra statului maghiaru, aceia tindu la conturbarea ordinii publice in statu; acestia trebuie persecutati cu poterea spionagiului, a politiei secrete si capacitati prin cuvintele buniloru pastori.

In diariulu acest'a nu odata s'a facutu mentiune despre acele spionagiuri spurcate, cate se facu asupra carturariloru romani, spre a aflá cu cine convinu, ce vorbescu si unde petrecu? Si ce se vedi? Pana acuma nu se potú, spre rusinea reu voitoriloru nostri, descoperi intre romani inca nice unu complotu in contra statului si nice unu actu alu conturbarei pazei publice. Si cu tóte aceste insinuatii reutatiose totu mai durédia. Si óre unde voru se duca tóte aceste persecutari de fantóme?

De'si voru parasí inimicii nostri tóte alte agende ale loru si voru amblá totu in urm'a romaniloru, chiaru si cu opinci de feru, nu voru aflá alte miscari politice la romani, decatu acele,

ce le manifestédia in publicu si despre cari vorbescu diariile loru in audiulu lumei.

Romanulu are inse si ceva particulariu in naturelulu seu; elu candu suferu mai tare, tace mai multu. Spionagiulu inimiciloru nostri va succede totusi a descoperi un'a, si adeca, cumu-ca nemultumirea cu starea de adi a lucruriloru din statulu maghiaru, si carea dupa cumu ne dau vedu diariile maghiare in tóta diu'a, domnesce mai tare la poporulu maghiaru, — o semtu si romanii catu se póte de bine. Poporulu nostru are cauza de a o semti si mai tare cá altii.

Nemultumirea in poporu cu starea factica a lucruriloru din statulu maghiaru o produce in prim'a linia imposibilitatea de a mai suportá greutatea sarcineloru publice, cari crescú din anu in anu in mesur'a, in care seracescu poporulu.

Insedaru te silesce a-lu capacítá, ca marirea greutatiloru 'si afla recompens'a in libertatile constitutional si in alte idei liberali frumóse; lui insedaru i vorbesci de sanctiunea pragmatica, de pactulu dualisticu si alte acte de statu. Poporulu, simplú cumu e, se simte sub acelu regimu bine, sub carele póta mai pucine greutati si sub carele 'si vede mai bine asecurata persón'a si averea. Acést'a póte fi caus'a si la poporulu nostru, ca s'a semtitu mai bine sub domniea nemtiloru, decatu a unguiloru, mai bine sub regimulu imperatului, decatu alu regelui.

Convingerea acést'a la poporu nu au sternit'o agitatorii daco-romanisti; ea este provocata prin starea factica a lucruriloru publice din statulu maghiaru. Altcumu statulu nostru nici nu a facutu pentru romani nimica, ce i-ar' poté indemná la catu de pucinu entusiasmu pentru acelasi. Poporulu la noi, cá si in alte staturi, pucinu se ocupa cu legislatiunea si in specie romanii transilvaneni, de candu s'a executatu, in contra vointiei loru, uniunea Transilvaniei cu Ungari'a, pucinu s'au interessatu, ca cine si ce legi facu pentru tíera; este inse un'a, pre carea poporulu o semte tare, si acést'a este, ca óre legile mesura dreptatea pentru toti cu aceeași mesura, si óre legile respectédia-se prin organele incredintiate cu executarea loru. Déca vremu se fimu sinceri, nici calitatea legiloru aduse prin legislatiunea maghiara, nici modulu executarei acelor'a, inca nu au datu romaniloru nice unu indemn, spre a-si castigá catu de pucina multumire cu cursulu lucruriloru in statulu nostru.

Cumu-ca legile unguresci nu impartu egalitatea de drepturi cu aceeași mesura pentru toti locuitorii patriei, s'a aretatu de repetite ori in diariile nóstre. Se iè cineva la mana numai legea de nationalitati, legea electorala si legea municipala, si se va convinge, cumu-ca tóte acele sunt compuse cu precalculatulu scopu, de a eschide pre maiortatea romanésca a locuitoriloru Transilvaniei dela participarea la viéti'a publica din statu, si cumu-ca si acele pucine favoruri, cari se dau la parere d. e. limbei romane, se facu illusorie prin alte dispuetii ale legi, ori prin ordinii date dela ministeriu. Óre aceste legi nu sunt ele apte, fora nice o agitatie, de a sterni in romani nemultumire si neincredere catra statulu maghiaru?

Óri crede cineva, ca poporulu nostru se entusiasmeá pentru statulu maghiaru, candu vede

ca acel'a, in a carui cassa 'si da si romanulu celu din urma denariu, nu face absolutu nimica pentru inaintarea interesselor de cultura ale romaniloru, ba unde potu, guvernulu si organele sale sugruma si ajutoriele cari se dau prin binevoitori institutiiloru de cultura romanesci? Au dóra poporulu nu semte si nu vede, ca pentru promoverea interesselor lui materiali nu se face in statu aprópe nimica, de cumva legile de camataria si tegile urbariali cu miiele de processe nu sunt menite se-i promove interesselle lui materiali?

Multe s'ar' mai poté enumerá din acele cause, cari facu pe romani de sunt nemultumiti cu starea de facia a lucruriloru. Si nemultumirea acést'a, se vede ca o semtu si cei dela potere, inse dinsii gresiescu candu cauta fontan'a nemultumirei in agitatiuni, cari nu esista. Fontan'a nemultumirei poporului romanu trebuie s'o caute statulu maghiaru in sine insusi; trebuie se se repare pre sine, déca voiesce se multumésca popórele si se le castige pentru sine.

Brasiovu in 28 Marte st. n. 1877.

Unulu dintre scopurile principali ale ministeriului dlui Tisza a fostu si este regularea financiiloru statului. Spre ajungerea acestui scopu dlui Tisza si-a inauguratu dela inceputu activitatea prin urcarea dariloru directe cu vr'o optu milliône, dupa aceea a mai sporitu si urcatu succesivu si darile indirecte, a introdusu darea de luxu si alte sorginti de venitu pentru statu. Si pentru cá tóte aceste dári si impositate se le póta incassá cu ori-ce pretiu, a instituitu si organizatu unu apparatusu de inspectori si esecutori de dare, cari in zelulu loru de a-si implini strict'a detorintia cutreera tíer'a de-alungulu si de-alatulu, crucisiu si curmezisiu si nu crutia nice uniculu vestmentu alu veduvei, nice straiulu de sub feme'a din patulu de nascere, ba chiaru nici viéti'a acelei femei si a nevinovatei fiintie din panteceloru ei, precum ni-a doveditu casulu de asta tótna intemplatulu aici in Brasiovu cu o gradinarésca romana. Inse cu tóte aceste in regularea financiiloru nu se observa nice unu progressu, din contra vistieria statului numai atunci nu e góla, candu statulu face vre unu imprumutu, dér acést'a nu durédia multu, pentru ca si banii imprumutati se impartu curendu pentru platirea altoru detorie mai vechi, contrase din piacie straine, cari apoi cu interesselle loru consuma toti banii din tíera, asiá incatu si dările ce se incassédia dela cetatienii statului se ducu in strainetate.

Si imprumuturi de aceste, ce consuma tóte agonisintiele cetatianului, face statulu maghiaru in fia-care anu. S'a facutu in tempii din urma unu imprumutu de 30 milliône, pentru infrumsetiarea capitalei Budapest'a, s'a facutu unu imprumutu de 153 milliône pentru regularea financiiloru statului; imprumutulu s'a consumatu si financiele au remasu totu in disordine; s'a facutu apoi unu altu imprumutu de 80 milliône in aur, dintre cari inse statulu a capetatu numai 40 de milliône, neavendu atunci creditu de mai multe milliône, si acum, dupace aceste si multe alte imprumuturi cá aceste storcu tíer'a si o ducu la ruina, guvernulu in perplexitatea sa de bani si-a luat refugiulu la unu imprumutu nou cam de 100 de milliône sub pre-

testu, de a converti detori'a de 76¹/₂ milioane, care detori'a vine de a se rescumpe' abia' la finele lui Decembrie anulu' venitoriu.

Si ministrulu' de finantie Szell in intielegere cu dlu Tisza au sciutu se intocmesca lucrulu' astu-feliu, incatu se presente camerei proiectulu' de lege despre noulu' imprumutu tocmai in ajunulu' ferieloru de Pasci, candu deputatii, duiosi de familiile loru, se voru grabi a vota' proiectulu' fora a mai intrebá, déca facu bine séu reu, numai cá se se póta duce acasa. Proiectulu' s'a prezentatu camerei in 22 Marte, in care dí s'a si transmisu la comisiunea financiaria, éra discussiunea asupra lui s'a statoritu a se face Domineca in 25 Marte, candu s'a ténutu siedintia numai din acésta cauza. Desi pana acum n'avemu inca scire despre resultatu, totusi suntemu securi, ca mamelucii au incuviintiatu cererea dlui Szell, motivata cu schimbarea situatiunei spre pace. Unde duce politic'a imprumuturilor, ni-o spune Turci'a de astadi, care inca vr'o diumetate de seclu s'a sustienutu numai din imprumuturi, inse in fine i s'a infundatu si trebuie se platésca acum cu pielea.

— Totu in siedinti'a dela 22 Marte s'a prezentatu camerei din partea ministrului de interne Tisza si proiectulu' de lege despre nou'a impartire a cercurilor electorali. Datele ce le-am publicatu in numerulu' trecutú suntú esacte, prin urmare astadata ar fi de prisosu se ne mai ocupamu de acestu proiectu.

Situatiunea esterna, care incepuse se surrida pentru unu momentu a pace, s'a intunecatu de nou. Precum s'a imprasciatu conferinti'a din Constanti-nopole fora nice unu resultatu positivu, asiá s'a finitu si comedi'a cu protocolulu' russescu, care a datu lumei in cursu de vr'o doue septemani mate-rialu' de scrisu si de vorba, fora se-i multumésca pana acum celu' pucinu curiositatea, de a aflá si testulu' geniunu alu' acelui' protocolu, care a vrutu, dér n'a potutu se puna lucrurile la cale, se deslege cele mai grele cestiuni pe cale amicale, pe calea pazei. Atatu scirile din Londonu, catu si cele din Petropole ne spunu, ca tota' intreprinderea lui Ignatieff a remasu fora resultatu. Angli'a a cerutu dela Russi'a, cá se promitta cu negru pe albu in protocolu, ca va demobilisá armat'a, ca-ci la din contra dins'a nu va subsemná protocolulu, Russi'a inse n'a voitú se primésca o conditiune asiá de umilitória si asiá lucrurile au ajunsu éra si acolo, de unde au plecatu, inse cu diferinti'a numai, ca atunci candu Ignatieff a plecatu in caletoria, éra iérna grea pe la Chisieneu, astadi inse armat'a russésca concentrata acolo a inceputu a face manevre. Diariile russesci o spunu déjá pe facia, ca Russi'a a mersu pana la extremitate cu intentiunile sale de pace, inse déca aceste au fostu desconsiderate si déca resbelulu va trebui se erumpa, atunci nu Russi'a, ci Angli'a pórtá vin'a si responsabilitatea.

— Diariulu' nemtiescu „Die Post“ din Berlinu, inca mai inainte de ce se rupsesse negociatiunile cu protocolulu' sciea se scrie despre Russi'a urmatóriele: „Este de necreditu, cá Russi'a se se cugete la desarmare mai inainte de ce fericirea si securitatea crestiniilor ar fi nu numai garantata, ci chiaru realizata si pre deplinu „assecurata“. Atunci Russi'a ar face pe lume se créda, ca i lipaesce puterea de a se bate, si noi ne-amú aflá indata inaintea unei „cestiuni russesci“, care ar face se-si redice capulu' toti inimicii interni si externi ai colossului. Mai probablu este, ca barbatii de statu russesci sunt convinsi, cumca Turci'a va cadé de sine in ruine mai inainte de ce regimentele russesci s'ar imprasciá. Apoi de sine se intielege, ca aceste nu se voru duce atunci acasa, ci voru trece frumosu preste Prutu.“ — Apoi foiele turcesci inca se tienu catu potu. Ele dicu, ca Goriacciuff vrea se faca illusoriu tratatulu' de Paris, inse se scia dsa, ca acelu' tratatu s'a nascutu prin sange si numai prin sange se póte nimici.

— Generalu' Ignatieff a parasitu capitalea Angliei inca in 22 Marte si trecundu preste Parisu

a sositu Domineca in 25 Marte in Vien'a, unde a vorbitu in mai multe ronduri cu Andrassy si cu reprezentantii poteriloru straine. Se dice, ca si la Domnitoriulu' a fostu déjá primitu in audientia. De aici pléca apoi directu spre Petropole. Lumea crede déjá, ca curendu dupa sosirea lui acasa va avé se apara manifestulu' imperatorelui, care se spuna totororu russiloru, ca pre langa tota' buna-vointi'a resbelulu' nu s'a potutu evitá.

— Pacea cu Muntenegru inca este departe de a se incheiá. Principele Nichita si-a mai redusú pretensiunile, precum amú notificatu si in nr. precedentu, inse guvernulu' ottomanu nu vré se cedere Nicsiciulu' cu nice unu pretiu, cu tóte ca Angli'a l'a svatuitu se implinésca acésta pretensiune a Muntenegrului dupa ce va demoliá tóte forturile dela confinie.

— In 22 Marte a fostu in Berlinu mare serbatóre. S'a serbatu a 80 a dí natale a imperatorelui Wilhelm. Cei mai multi dintre principii germani s'au prezentatu in persóna spre a felicitá pe betranulu' suveranu. Russi'a a fostu reprezentata prin marele principe Nicolae, fiulu' comandantelui armatei dela Chisieneu; Austro Ungari'a prin archi-ducele Carolu Ludovicu, Franci'a, Angli'a, Itali'a etc. prin delegati.

— O depesia din Bucuresci a „Agentiei Hayas“ dice, ca subsecretariulu' de statu Bourke si-a basatu pe date false dechiaratiunile facute in camer'a anglesa in caus'a jidoviloru din Romani'a. De persecutiuni ale jidoviloru in Romani'a nice vorba nu póte se fia, ci póte se fia vorba in casulu' din cestiune numai de pedepsirea acelorú jidovi, cari nu respectéda legea beuturiloru spirituése. Dlu Bourke a disu, cz in urm'a protestului Angliei, jidovii s'au intorsu acasa, inse averea loru érá venduta. Acésta assertiune e falsa, é reu voitória. Jidovii din cestiune au fostu nisce vagabundi fora nice o avere de pretiu. Apoi de o avere imobila nice vorba nu póte fi, deórace jidoviloru nu li este ertatu a-si castigá in Romani'a avere imobila.

— In siedinti'a dela 22 Marte n. s'a depusu pe biurulu' camerei romane actulu' de acuzare contra fostiloru ministri. Comitétulu' mantiene acuzarea pentru dnii Lascaru Catargiu, Alessandru Lahovári, T. Em. Florescu, T. Maioreescu si P. Mavrogheni. Retrage acuzarea in privinti'a domniloru P. Carpu si N. Cretulescu, éra in privinti'a domniloru G. Cantacuzino, T. Rosseti si V. Boerescu se refera la apretierea camerei.

Dela universitatea natiunei sasesci.

Dupa ce in numerii precedenti amú aretatu modalitatile, cum s'a compusu asiá numit'a universitate a natiunei sasesci in urm'a nóuei organizatiuni adlu' Tisza; dupace amú pusu in vedere si auspiciile sub cari s'a intrunitu acésta corporatiune, chiamata, se administredie averea comuna a intregéi poporatiuni din fostulu' fundu' regiu; si dupace amú vediutu, ca poporulu' romanu, partasiu la acésta avere, este reprezentatu abia' prin doi deputati, ceea ce avemu se multumimu numai censului' legéi electorali unguresci, — venimu acum a face unu micu reportu despre activitatea de vro patru dile a acestei universitati.

Inca in siedinti'a prima dela 19 Marte s'au alesu comisiunea verificatoria, constatória din trei membri: Maager, Siegler si Dr. Tincu. Pana la siedinti'a din diu'a urmatória comisiunea acést'a si-a implinitu misiunea si a reportatu universitatii, ca numai contr'a alegerei deputatului C. Klein, alesu in cerculu' Sabesiului, si a deputatului Dr. St. Pacurariu, alesu din partea orasiului Sabesiu, s'au prezentatu proteste, pre cari comisiunea, scrutandu-le face propunerea, cá verificarea deputatului Klein se se amane, pana candu va sosi dechiaratiunea officiala a pretorelui, care este inculpatu in protestu, ca n'ar fi facutu cunoscutu loculu' si tempulu' alegerei, éra alegerea deputatului Pacurariu se se

verifice, din cauza ca gravaminele redicate contra ei sunt de o natura secundaria. — Celelalte alegeri, contra caror'a n'au sositu nice unu protestu, s'au verificatu. In acésta siedintia s'a alesu apoi unu vice-presiedinte pre tempu de trei ani in persóna dlui Iosifu Bedeus, si unu substitutu de notariu in persóna deputatului C. Roth. In fine la propunerea presiedintelui s'a alesu o comisiune de siepte membri pentru desbateréa prealabile a proiectelorú despre numerulu' functionariloru la oficiulu' centralu alu' universitatii, despre ordinea affaceriloru la acestu oficiu centralu, despre comptabilitatea ce este de a se portá etc.

Siedinti'a dela 21 Marte s'a petrecutu numai cu verificarea deputatului C. Klein din cerculu' ruralu alu' Sebesiului. Sosindu dechiaratiunea pretorelui din numitulú cercu de alegere, comisiunea verificatória a esaminat'o si maioritátea celorú doi membri sasi a aflatu, ca pretorele a processu in modulu' celu' mai legalu, prin urmare a propusu a se verificá alegerea. Membrulu' alu' treilea alu' comisiunei Dr. Tincu, a insinuatú votu' separatú. Universitatea sasésca inse a primitu propunerea maioritáti' sasesci a comisiunei verificatória. Votulu' separatú alu' deputatiloru romani Tincu si Pacurariu s'a alaturatu simplu la Protocolu.

In siedinti'a a patra dela 24 Marte s'a cetitutu votulu' separatú alu' deputatului Dr. Tincu, subscrisu si de Dr. Pacurariu. S'au mai alesu apoi doue comisiuni, si anume una judiciaria de 11 membri si alta scolara de 7 membri, si dupa aceea universitatea si a amanatu siedintiele pana dupa Pasci la 11 Aprile, din cauza ca comisiunea de siepte a dechiaratu, cumca are lipsa de unu tempu mai indelungatu, cá se discute proiectele importante ce i s'au transmisu si pre langa acést'a serbatorile Pasciloru sunt la usia.

Sinodulu' ordinariu

alu' archidiecesei rom. gr.-or. este convocatu pe Dumineca Tomei la Sibiu. Decretulu' convocatoriu Nr. pres. 769 este dupa „Tel rom.“ urmatoriulu':

M I R O N U ,

prin indurarea lui Dumnedieu archiepiscopu alu' bisericii orthodoxe in Transilvani'a si metropolitu alu' romaniloru gr.-or. din Ungari'a si Transilvani'a.

Iubitului' cleru' si poporu' alu' archidiecesei Nóstre transilvanice! iubitiloru si onorabililoru deputati la sinodulu' archidiecesanu; Daru si mila dela Dumnedieu Tatalu' si Domnulu' nostru Isusu Christosu!

Avendu in vedere §§. 88, 89 si 90 din statutulu' organicu, convocamu, si prin acestea dechiaramu de convocatu sinodulu' ordinariu alu' archidiecesei Nóstre transilvanice la biserica cathedra din cetatea Sibiu pe Dumineca Tomei, adeca pe diu'a 3 Aprile vechiu a. c. la 9 óre ale demanetiei dupa computulu' civilu, in carea di' dupa terminarea ritualorú bisericesci va urmá numai decatu deschiderea sinodului.

Dorinti'a Nóstra este: ca sinodulu' archidiecesanu si in acést'a a dou'a sesiune a periodului presinte sinodalu se-si termineze agendele sale cu posibil'a celeritate! de asea poftimu pre toti onorabili deputati, a fi de facia aicia inca dela inceputu, spre a poté astfelu corespunde §-lui 8 din regulamentulu' afaceriloru interne sinodale.

De altminte impartesimu totororu binecuvéntarea Nóstva archipastóresca.

Sibiu, la 9 Marte anulu' Domnului' 1877.

Mai susu numitulú archiepiscopu:
Mironu Romanulu.

Dev'a, 15 Martiu.

In Nr. 9 alu' „Gazettei“ sub rubric'a „Noutati diverse“ a-ti publicatu o varietate dela Dev'a despre aruncarea in inchisóre preventiva a unui cive romanu cu numele Ónea recte Ionu Pirva.

Acea noutate drépta si fórté inocenta a facutu multu sange reu in dlu procuroru reg. Simionu Horváth, incatu in prim'a furia s'a si aflatu unu procoru, nu sciú chiamatu séu nechiamatu, care se-lu blamedie si mai multu, anume d. Georgiu Ciacianu, zelosulu' romanu din tíer'a nóstra nemesiésca.

Dupa ce inse dlu procoru alu' dlui procu-

roru manca o bataia catu de meritata — in-
tielegu not'a dvóstra din Nr. 12 alu „Gazettei“,
éta ca se sufulca insusi procurorulu ragescu si cá
fostu stipendistu romanu ajunsu de procuror, si
cá romanu, ve tramite o „Rectificare officiale“
un gúrésca, comunicata in Nr. 15 alu onor.
dvóstra diuariu.

Ei bine, déca déra amu ajunsu pana intr'
atat'a — in interessulu adevéru — -mi iau vóia
a-mi face si eu reflexiunile mele, precumu ur-
média:

Cele comunicate in varietatea amentita, intitu-
lata „Iustitia maghiara“, le sustienu si pe mai
departe.

Relativu la procatori'a dlui G. Ciacanu, pre-
data cu atat'a fudulia in Nr. 12 alu „Gazettei“
— fiindu-ca nu a rectificatu nemicu, si-a capetatu
ce a cautatu — nu amu de a face decatu numai
o mica reflexiune, si adeca numai la acea expresi-
siune a dsale, unde dice cu trufia, ca „socóte de
incompatibilu cu natura si positiunea sa, a se de-
mite in polemie.“ CREDU.

Se afle inse d. G. Ciacanu, ca noi inca
scimu bine, ce este „compatibilu“ cu na-
tura si positiunea dsale, ca-ci tóte le
avemu pe revasiu si déca dsa nu se va multumi
cu catu a scapatu, apoi se scia, ca le vomu aretá
la loculu loro, numai dupa aceea se nu-i para reu.
Sapientii sat.

Nunc veniam ad fortissimum procurorum!

Dlu Simeonu Horváth, zelosulu procuror din
Dev'a, a aflatu de bine a face dintr'unu tientiariu
unu armasariu. Vedi asiá patiescu procurorii, déca
n'au altu lucru!

S'apuca adeca, -si face o rectificare si plane
officiale si o bucina prin tóte foile unguresci —
cá si cumu l'ar' fi mustratu consciinti'a — fora cá
se rectifice ceea ce ar' fi fostu de rectificatu; si
apoi se provóca la §. 20 din legea de pressa,
care §. nu se potrivece de locu.

Dér' ast'a tréca duca-se.

Dlu procuror in rectificarea officiale retace
ce este mai essentielle.

Da, ca-ci nu este intrebarea, ca pusu-s'a cu-
ratoru preste averea lui I. Pirva si soci'a lui séu
ba; ci vorb'a este ca: „Cand u s'a pusu cu-
ratorulu“, — ceea ce inse nu se vede din
rectificarea officiosa, si vedeti chiaru aici e bub'a.

Se ne erte dlu procuror reg. si zelosulu
romanu procatoru alu dsale, dér' eu afiu dife-
rentia intre aceea: ca in data, séu dupa are-
stare peste cateva zile s'a denumitu cu-
ratorulu.

Si in varietatea din Nr. 9 s'a facutu numai
o intrebare relativu la denumirea de curatoru.

Asiadéra dlu procuror — séu si procatorulu
dsale — trebniea se ni arete, déca chiaru s'a apu-
catu de rectificari officiale — ca in ce di s'a
denumitu curatorulu, indata la arestare séu a
trei'a, a patr'a di dupa arestare — pentru-ca eu
asia sciu din fonte siguru, ca curatorulu s'a pusu
numai a trei'a séu a patr'a di si asiá averea
suspensionatorulu a fostu remasa in acelu intervalu
pe man'a servitoriulu si in grigea lui Dumnedieu.

Ast'a se ni-o arete dlu procuror si atunci
ne luamu palari'a, ér' pana atunci sumu silitu a
dechiará, ca rectificarea officiale a dlui procuror
Simeonu Horváth nu m'a luminau de locu.

Altucumu bine a facutu dlu procuror, ca nu
v'a reflectatu si la cele ce a-ti eternisatu in „Not'a
redactionei“ din Nr. 12, ca-ci mi da ansa se-i
spunu si dsale cateva.

Dér' déca pottesce i voiu serví si dsale, ca si
ale dsale le-amu mai tóte pe revasiu.

Fertatulu celui din Nr. 9.

Clusia, 15 Martiu.

In majorem Kossuthii gloriam
Natus est ridiculus mus!

In afaceri private me opri fatulu in calato-
ria-mi o séra in Desiu, loculu pretorialu alu co-
mitatului Solnocu Doboca, unde se respandi faim'a,
ca maghiarii din scóla dela Dobriciu voru tiené
o serbatória demonstrativa cu mancaru si beuturi
in memori'a dilei de 15 Martiu 1848, cu care
ocasiune se voru redica mii de toaste pentru ex-
gubernatorulu Kossuth. In fruntea listei lui Pista
cá participantii la acelu banchetu figurá numele
comitelui supremu alu d. Desideriu Bánffy. —
Dupa 7 óre banchetuitorii se aduna pre rondu,

inse se latí faim'a, ca d. comite supremu ar' fi
capatatu inviatiunea dela locurile mai inalte, se
sugrume ori-ce demonstratiune Kossuthiana, si ce
erá mai suprimatoriu pentru banchetisti, ca d. co-
mite supremu impreuna cu primariulu orasiului in
acea di se si departara din Desiu. — Ospetii
banchetuitorii s'au adunatu camu la 60 insi si
presidiulu l'au cuprinsu d. Michailu Desófi, care
salutá pre aderinti cu vre-o cateva frase góle, ca
nu au disu nimica, din ceea ce asteptau. — S'au
redicatu de totu vre-o patru toaste despre buna
cointielegere, conlucrare, fratrietate si alte dóge
sparte, care nu se mai potu repara. — Celu mai
insemnatu toastu, cu alusiune la ceea ce ar' trebui
se se amintésca, a fostu alu plebanului quardianu
Demetriu Cosma de origine secuui, care intr'unu
modu glumetiú amintindu, ca elu inca a fostu in
1848 honvedu, si ne-avendu arme au luat dela
inamici, inse le-au depusu la Világos, ca acele si
asiá nu au fostu ale loru; dér' honvedii de acuma
se scia, ca armele ce le-au capetatu, sunt procu-
rate cu bani grei, si loru nu li e ertatu a le
depune. —

Mancare au avutu destula banchetistii pentru
1 fl. 50 cr. de persóna, vinu 1/2 de litra, care
s'firsindu-se presiediutele a redicatu més'a, ducun-
du-se pre acasa satui si busunflati pentru fiasco
patitu! —

Aceste le comunicu, cá se sciti, ca spiritulu
softaleloru turci si pre aicia sufla, dér' geniulu con-
ducatoriu le lipsesce.

Ospetariulu a remasu multumitu, éra dii mi-
norum gentium au cresnitu din dinti, ca numele lui
Kossuth nici baremu s'a amentitu! Censor.

Sympathie consangene.

Cetimu in „Unirea democratica“ dela 5/17
Marte urmatóriele:

S'a vorbitu multu de simpatie ce unele din
poteri au aratatu Romaniei cu ocasiunea conferin-
tiei dela Constantinople, unele póte au fostu esa-
gerate, altele adevérate. In ori-ce casu nu potu fi
simpatii dela o natiune la alta, decatu atunci
candu ele sunt basate pe interese materiale, re-
latiuni comerciale, industriale si altele. Pentru
Itali'a inse legaturile paru a plecá dintr'unu altu
mobilu, adeca dela o comunitate mai strinsa de
rasa si sange. Éta cumu se esprima in acésta
privire o corespondintia diplomatica, tramisa din
Constantinople catra „Revista Britanica“:

„Itali'a mazzinista ne-a suprinsu prin fran-
cheti'a dorintieloru sale. In adevéru, d. Melegari
urmaresce politic'a ilustrului seu maiestru, care
acordase in totu-deun'a multa atentiune afaceriloru
Dunarii. Itali'a se crede interessata a sustiené, cá
o ramura deslipita dintr'unu trunchiu comunu,
elementulu romanu, care nu se intinde numai pe
malulu stangu alu Dunarii, ci o trece, pentru a
se respandi pe totu massivulu muntosu alu Bal-
caniloru si a sosí pana la portile Athenei.

„Legiunile romane au datu o mare cantitate
de sange italianu elementulu dacu si tracu, care
formédia midioloculu acestui poporu. Déra noi
(francesii) intramu in proportiune inca si mai mare
cá italianii, ca-ci cei mai multi romani de pe
malulu dreptu alu Dunarii si mai alesu cei, cari
locuescu in Serbi'a, sunt vechi colonii galice, ple-
cate din Tulusa si Cahors, cari vorbescu inca dia-
lectulu primitivu din sudulu Galiei, imbogatita cu
numeróse expresiuni latine de catra legionarii ro-
mani. Se nu ne miramu, déca romanii moderni
incorporédia directu limb'a francesa in nou'a loru
limba, ei nu facu decatu a si reluá bunulu loru...
Itali'a vede cu unu ochiu gelosu influenti'a, pe
care Germani'a se incérca a o luá asupr'a acelei
importante rase latine, aceea care a conservatu
inca numele valachi.

„Itali'a se opunea déra la o ocupatiune mili-
tara a provinciiloru romane, si cu tóte ca nu erá
decia a sprijini acésta opozitiune cu forti'a, sim-
pla expresiune a nemultumirei sale nu a con-
tribuitu pucinu a departá siansele unui conflictu
armatu, ca-ci Russi'a parasindu, pentru a descinde
in arena rolulu, acest'a arbitriu si jude alu cam-
pului, pe care-lu implé cu atat'a stralucire dela
resbelulu din 1871, Itali'a este care in acestu
momentu formédia principála putere de sprijinu;
situatiune, care permite unei poteri prea modeste
de a jóca unu rolu cu totul in disproporitia cu
fortiele sale intrinsece, din momentulu in care
este de ajunsu de a le aruncá in o parte séu alta,
pentru a face se incline balanti'a.“

In „Telegrafulu“ din Bucuresci citimu inca
aceste din Itali'a:

Diariulu „Il Dovero“, ce apare la Rom'a, ne
aduce scirea ca la 10 ale l. c. st. n. s'a celebratu
in tóta Itali'a cu o pompa dintre cele mai solemne
a cincea aniversaria a mortii ilustrului patriotu
Mazzini si reamintirea celui d'antaiu dintre elevii
sei, Mauricio Quadrio.

La Rom'a serbatória a fostu totu asia de
imposanta cá si in tóta Itali'a. Acolo s'a redicatu
unu bustu in memori'a lui Mazzini, dupa ce s'au
pronunsiatu mai multe discursuri. La momentulu
lui Quadrio de asemenea mii de ómeni adunati au
manifestatu cele mai vii regrete pentru perderea
unoru patrioti asiá de mari cá acesti'a. Intre dis-
cursurile ce s'au pronunsiatu, estragemu dupa „Il
Dovero“ urmatóriele cuvinte rostite de d. Mircea
C. Rosetti in limb'a francesa:

„Cá democrati republicani romani, dise elu,
venimu a depune pe acestu momentu veneratu,
impreuna cu acésta coróna, expresiunea eternei
nóstre recunoscintie pentru Mazzini si Mauricio
Quadrio.

„Coloni'a romana de langa Danubiu a avutu
totudéun'a, in dilele de fericire cá si in dilele de
nenorocire, ochi atintiti spre mam'a patria. Nici
un'a din suferintiile si nefericirile Italiei n'au
gasit'o indiferinte si acumu cinci ani mórtea lui
Mazzini a fostu durerosu simtita in Romani'a cá
si in Itali'a. Mazzini, cá si Quadrio, cá si Manin
si Garibaldi, reprezentanti ai geniului italianu, nu
au uitatu nici ei umanitatea in ardintele loru pa-
triotismu.

„In midioloculu celoru mai aspre nenorociri,
in midioloculu pericoleloru nenumerate, in esiliu,
in veghiarile din timpul luptelor, in batalii,
dupa invingere cá si dupa victoria, ei n'au perdutu
nici odata din vedere, ca popórale suntu frati si
n'au desperatu de triumfulu libertatii, egalitatii,
justitiei, de triumfulu revolutiunii asupr'a reactiei.

„Veneratiunea romaniloru pentru memori'a
lui Mazzini va durá catu si amorulu loru pentru
mam'a patria.“

„Monitorulu off.“ aduce art. 66 aditionale la
legea organizarii puterii armate in Romani'a, care
fú adoptatu in 13. Dec. 1876 in camera si in 3
Marte 1877 in senatu si e acumu sanctionatu, elu
suna asiá:

„Candu chiamarea rezervelor s'a facutu pentru
unu timpu mai lungu de 15 zile, déca chiamarea
s'a facutu pe timpul muncelor agricole, comun'a
este insarcinata cu esecutarea acestoru lucrari pana
la maximum de 10 pogóne pentru o familia, ca-
rei-a rezervistulu erá singurul sprijinu, pe respun-
derea consiliului comunalu. Pentru cei fora pamentu,
meseriasii si fora midiolóce de vietuire a familie-
loru loru, comun'a este insarcinata cu asigurarea
midiolóceloru de vietuire.

Calarasii, dorobantii si militanii ténuti sub
arme preste 30 zile in permanentia, se bucura de
tóte drepturile acordate rezervistiloru prin alinia-
tulu precedentu.“

Acestu articulu de lege face onóre Romaniei
inaintea lumii, ca se póta grigia si de familiele
celoru luati suptu arme.

Meditatiuni

asupra sarcineloru — salariiloru — a unei lege
de pensiune — si a conferintieloru invetiatoresci.

(Urmare.)

Of! de s'ar' deschide odata ochii si urechile
toturor, cá se védia, se audia, se intieléga, se
cunósca si se póta deosebí mai bine afacerile totu-
roru unele de altele, fiacare dupa meritul loru!
Tóte chiamarile suntu mai multu séu mai pucinu
pretiuite si considerate — dupa impregiurari —
numai chiaru chiamarea invetiatoresca e mai de
totu dispretiuita, mai de totu desconsiderata si
batjocurita... .

La acestu dispretiu si disconsiderare — póte
ca — volens-nolens, cognito séu incognito modo,
directu séu indirectu, vrendu si nevrendu, contri-
buimu si noi invetiatorii, aici trebue se o recu-
nóschemu, inse trebue se scia ori si cine, ca noi
suntemu ore-cumu siliti de sórte a contribuí la
acestu dispretiu etc., faca-ni-se, dè-ni-se salaria co-
respundietórie grelei nóstre missiune, apoi céra,
pretinda, critice, ca nu dicemu nimicu, ci recu-
nóschemu si ne indreptamu, pentru-ca atunci potemu,
pana atunci inse indesiertu suntu tóte cuvintele cele

frumóse despre scóla! indesiertu frasele impodobite bá chiaru si compatimirile; pe noi nimicu nu ne póte astadi ajuta, decatu faptele. De astadi inainte nu mai damu nici o par'a, numai pucemu nici-unu pretiu pe cuvinte góle, pe fanfaronade, pe promisiuni frumóse, pe laude etc. etc., ci numai si numai pe fapte implinite. Deci pentru cá se primésca afacerile scolari cu totul alta facia, pentru cá se se indreptedie si prefaca radicalmente, avemu neaparata trebuintia de salaria bune si corespondietórie, avemu lipsa asiadéra de aceea, ce poftí odata Montecuculi: de a) bani, b) bani, c) bani!! Avendu salaria bune... apoi ne amu apucá cu trupu si cu sufletu de aceea ce recomandá illustrulu Gambetta francesiloru: a) „lucru, b) lucru, c) lucru!! si éra lucru!!!

Eu cutediu a afirmá, ca acésta ar' fi in stare dupa afirmarea lui Leibniz a schimbá lumea, in scurtu tempu. Acéste inse voru remané pana atunci nerealizavere, pana candu paragrafi cu salariale voru remané litere mórte, scrise cu materia alba pe chartia alba, cá se nu se póta observá. Pana candu cele de susu nu se voru realizá, pana atunci indesiertu comitete, directori, inspectori, senate, scaune scolastice comunale, cercuali, districtuali etc. etc. In zadaru sunt si remanu tóte dispositiunile pentru avantajulu scóleloru si alu invetiamentulu, alu instructiunei si educatiunei, in zadaru pretensiunile, in zadaru imputarile si in zadaru incesi sila, fortia; in zadaru nuelele si toegele de ferru asupr'a invetiatoriloru!! nimicu in lume nu póte fi mai absurdu, decatu imputarile, pretensiunile, fortia si alte cate dispositiuni tóte, fora mediulóce, fora ajutória, fora salaria corespondietórie.

Toti ómenii sunt pecatosi, prin urmare si noi invetiatorii, pentru-ca si noi suntemu ómeni. Dér' totusi noi invetiatorii, suntemu mai pecatosi decatu alti ómeni, pentru-ca avemu de a suferi mai multu decatu ori-si-cari altii. Cunoscú peccatele invetiatoresci, ca de 9 ani am totu experiatu; inse in impregiurarile de facia nu le voiu descoperi, ci numai dupa meliorarea sortiei invetiatoriloru, atunci, atunci, dicu, déca si atunci se voru comite, apoi trebue descoperite in tóta golatatea, pana atunci inse trebue tractate cu crutárie. Noi, si cu noi toti trebue se scia si se cunésca, cá existe si peccatulu stramosiescu, care, potemu dice, este radecin'a si isvorulu tuturoru peccatorulu, adéca salariulu celu fórte miserabilu alu invetiatoriloru este peccatulu stramosiescu, despre acestu adeveru ne potemu convinge din urmatóriele:

Invetiatorii nu se interessédia de chiamarea loru, deoparte, ca nu li se platesce, éra de alta parte pentru-ca nu o cunoscú! nu-si cunoscú chiamarea, pentru-ca nu cugeta si nu cetescu carti de specialitate, nu cetescu carti si diuarie de specialitate, pentru-ca n'au cu ce si-le procurá, cumpará, prenumerá, pentru-ca n'au salaria nici departe corespondietórie facia cu multimea sarcineloru ce au de a intimpiná si suportá. Ómenii sciu numai impune si dispune, sciu intinde si pretinde, sciu margini si silí etc. etc. Dér' nu sciu, nu precepu, ori-ca nu vréu — á platí.

Acumu sunt 9 ani, decandu se pusera pe chartia totudeodata sub anumiti paragrafi — dupa cumu amu aratatu mai susu — nu numai sarcinele, ci si salariale invetiatoriloru; déra lucru curiosu, minunea minuniloru! sarcinele ni se si pusera dupa capu atunci in graba numai decatu, si de atunci încóce au crescutu, crescu si se inmultiescu pe fiacare di, dér' salariale? Paragrafi, cari privescu salariale, au remasu de 9 ani, inca si pana astadi, litera mórta, materia alba pe chartia alba fora válóre, neobservate.

Ni se observa si pretinde, ca mai intaiu se ne interessamu de afacerile nóstre, se dovedimu harnicia etc. etc., apoi se pretendemu salarie corespondietórie.

Acésta pretensiune a avutu locu atunci la inceputulu introducerei legiloru; astadi inse astufeliu de pretensiuni sunt lipsite de ori-ce base, s'a doveditu si se va mai dovedí. Au n'au datu invetiatorii de 9, dicu de noue ani încóce destule dovedi de patiintia? n'au datu destule próbe de interessu comunu? n'au doveditu ei pana la evidintia, fidelitate si credintia? au n'au desvoltatu ei destula activitate, facia cu impregiurarile, in cari s'au aflatu de 9 ani pana adi contra chiamarea loru?

Asiadéra pana candu? dér' pana candu se mai amana punerea in praxe a paragrailoru, cari privescu salariale invetiatoriloru? candu se voru aplicá si acei paragrafi? Pana candu se mai suferimú? pana in sfirsitu? Da! da! da! vomu suferi pana in sfirsitu, cá se ne mantiuimú — de totu; suferintiele prorociloru si ale apostoloru se ne fia ésemplu! inse Iesusu Christosu dice invetiaceiloru lui: „Sufériti pana aici!“ Luca 22 v. 51. Asia dér' destulu! destulu! destulu se fia si dela noi suferintiele de pana aici!! — Destulu? dér' ce dicu eu? astépta inca! mai avemu se suferimú! „Alu doilea vaiu au trecutú, éta alu treilea vaiu vine degrabu.“ Apocalips. cap. 11 v. 14.

(Va urmá.)

Noutati diverse.

— (Personalita.) Illustratile loru dnii episcopi dela Caransebesiu si Aradu, Ioanu Popasu si Ioanu Metianu au sositu Dumineca in 25 Marte la Sibiu, spre a participá la siedintiele consistoriului metropolitanu.

— (Multiamita publica.) Dupa ce maretinlu edificiu scolasticu, conformu planului prescrisu, s'a finitu asia, catu judele processuale vediendu-lu a eschiamatu, sdrevena scóla (derék oskola). Senatululu scolasticu parochiale in siedinti'a s'a din 20 Ian. a. c. luandu la pertractare seriósa inmultirea fondului scolasticu din locu, cá unu obiectu neaperatu necesariu pentru sustinerea scólei confessionale, cu unanimitate a decisu, ca ar fi cu scopu a se tiené un'a petrecere filantropica in folosulu fondului, pentru care a si prefriptu diu'a insemnata 2/14 Febr. a. c. séra, cu care ocaziune venitulu curatu remasu 42 fl. 60 cr. cu bucuria s'a adnescatu fondului dejá inceputu in naturalie. Petrecerea a decursu in cea mai buna armonia, satisfacatória pentru toti participantii. Pentru acésta se aduce multiamita publica zelosului conducatoriulu prota din locu si toturoru, cari au binevoitu a participá si a sacrificá denariulu pentru acestu scopu binefacatoriulu. — Petrelca 15 Martiu. 1877.

— Ciortea Iosifu, Nicolau Ignath, cassariulu scol. docente.

— (Focu infricosiatu.) In 21 Martiu (40 mucenici), candu locuitorii éra in beserica, unu focu mistuitoriu prefacu in cenusia in comun'a Sabesiulu superioru lenga Surulu 80 case si 116 edificia economice; se periclitara vietile a doue mueri; dearsera si vro 15 vite cornute, mai multe oi, rimatori. Bietii ómeni si perdura totu si asecurate éra numai o casa si 3 siuri. Dovedi de indurare catra acei nenoricitii suntú reclamate de marile daune ce le casianá furi'a focului in acea comuna.

— (Centralisarea capitaluriloru catoliciloru in Europ'a) a fostu obiectulu pledarii diariului „Roma“, care de unu anu de dile indemná, cá se se centralizeze capitalurile catolice spre a se libera de bancile judaue, protestante etc. Acum cetimu, ca in 5 Martiu s'a si deschisu in „Via Mercede“ in Roma: Institutulu filialu romanu alu asociatiunei generale pentru capitalurile catolice. In Parisu se fia sediulu băncei si se aiba filiale in Madridu, Rom'a, Londonu si Vien'a. Acésta e o caracteristica a situatiunei de acum, care silesce cu tóta fortia pe ómeni, cá se ingrigésca de tempuriu de midulócele, cari le suntú neaperatu de lipsa odata, cá se póta scapa de amenintari si exploatari inimice. „Observatore romano“ a publicatu in diu'a deschiderii institutulu, ca s'a formatu unu comitetu internationale cu membri din Franci'a, Angli'a, Germani'a, Spani'a etc. si tocma acésta presupune tendentia de a-si consolida poterile prin solidaritate.

— (Incaierari intre romani si secui.) Lui „P. Napló“ i se scrie din Sebesiu, ca acolo intre romani si soldatii secui din garnisona au intratu la ordinea dilei batai sangeróse, ca romanii tocara in 9 Marte unu soldatu si in 11 Marte au chiaru omoritu pe unulu. Dupa inmortentarea acestora, in 13 l. c. soldatii secui resbunara mórtea cameradiloru sei astufeliu, incatu omorira si ei doi dintre romani si vulnerara pe vro 20 insi. Deragatori'a militaria facú cercetare stricta si oprí soldatiloru secui esirea la orasiu, care mesura inse nu va fi deajunsu a intempina reulu. Mai incolo scrie, ca acumu in Sebesiu abia

se mai afla vro 3-4 familii maghiare, ca-ci celealte au luatú lumea 'n capu dinaintea romaniloru si ca saasi simpathisedia cu maghiarii si din marea ingrigiare ce póta pentru ur'a si forti'a romaniloru s'au rogatu de garnison'a din Alba-Iuli'a, cá se le tramita aperate si scutu militare. — Noi nu audiramu nici prin impartesiri de dreptulu, nici din diariile vecine de asemeni omoruri; ele voru fi scornite póte numai spre a desvinovati escessele secuesci. —

— (Tragedia familiara.) Din Trentinu in Ungari'a se scria unu casu inforatoriulu. In satulu Cserna-Lehota unu plugariulu vendendu-si boii, aduse banii a casa, ii puse pe masa si se departa pucinu. Unu copilulu alu lui de 5 ani taia si sfartica bancnotele. Plugariulu reintorcundu-se si vediendu daun'a batú copilulu nevinovatu pana'lu omorí si venindu-i si soci'a se-lu scape, ei dede si esteia o lovitura de mórte; indata ce vediu inse efectulu celu oribilu alu turbării sale, se aruncá si elu in fontana. Trista scena, dovada de selbatacía animala.

— (Fotografia in ochiulu omenescu.) Acumu vro 14 ani se vorbea prin diuarie, ca in ochiulu unui asasinatu se vedise cumu se cade chipulu asasinului seu. Acést'a se tienú de o fabula, pana candu professorulu Boll in Rom'a (unu germanu care si-a facutu studiile la Berlinu) demonstra in modu sciintificu, ca vederea este o procedura fotochemica, potendu se deosebésca substanti'a respectiva pe pieliti'a ochiloru la animale ucise de curendu. Prin acést'a chipulu se fixédia pentru unu scurtu intervalu pe pieliti'a, apoi dispare spre a primi alte chipuri nóue. Afora de acést'a professorulu Kühnel in Heidelberg a demonstratu esistenti'a faptica a unui asemenea chipu fotograficu pe pieliti'a ochiloru. Elu ucise unu iepure de casa, care se aflá dinaintea unei ferestre luminate si taindu-i imediatu ochiulu gasi in adeveru chipulu ferestrii, care inse disparú rute dupa acést'a. Apoi puse de se ucise unu bou in gradin'a laboratoriuului din Heidelberg, dinaintea unui edificiu de colóre deschisa si gasi pe pieliti'a ochiloru animalulu ucisu chipulu edificiuului. Bai-a successu chiaru a fixá chipulu, adica alu fotografa din ochiulu animalulu. — In diuariulu „Communicari fotografice“ prófeasorulu Vogel dice urmatóriele: „Déca vomu luá in considerare, ca ochiulu nostru este de multa mii de ori mai simtibilu decatu cea mai buna tablitia fotografica, atunci cercetarile mai mfinutióse asupr'a naturei acelei substantie primitóre de lumina voru dúce fotografi'a la unu progressu, despre care nimeni nu i-a trecutú pana acumu ceva prin minte.“ — „U. D.“

Mai nou.

In camer'a deputatiloru din Budapést'a s'a primitu imprumutulu cu 166 in contra la 74 voturi dupa pledarea ministrulu de finantie Széll si ministrulu-presiedinte Tisza. Generalulu Ignatieff in Vien'a visitá pe cont. Andrászi de doue ori si pe consuliile poteriloru. In 27 avú audientia la Maiestate si dupa dinea la curte pornesce preste Berlinu la Petropole. Se dice ca Ignatieff a cerutu dela Austro-Ungari'a neutralitate deplina, inse Andrászy a respinsu ori-ce obligamentu in acésta privintia.

— Capulu miriditiloru, Preuk a promisú principelui Muntenegrului, ca la casu de a se reincepe ostilitatile, dinsulu inca va intrá in lupta cu 30 de mii insurgenti.

Cursurile

la bursa in 27 Martiu 1877 stá asia:

Galbini imperatesci	—	—	5 fl. 82	cr v. a.
Napoleoni	—	—	9	96
Augsburg	—	—	110	25
Londonu	—	—	123	75
Imprumutulu nationalu	—	—	67	60
Obligatiile metalice vechi de 5%	—	—	63	40
Obligatiunile rurale ungare	—	—	74	75
„ „ temesiane	—	—	72	—
„ „ transilvane	—	—	71	—
„ „ croato-slav.	—	—	—	—
Actiunile băncei	—	—	814	—
„ creditulu	—	—	150	40